

Н.М. Сыч

БГЭУ (Мінск)

«ПЕТР МАШЭРОВ – ЛІДЭР САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ»

Яшчэ 11 гадоў таму галоўны праспект сталіцы нашай краіны быў названы ў яго гонар, аднак у 2005 быў перайменаваны ў «проспект Пераможцаў». Менавіта 13 лютага, дата, якая стала для беларускай грамадскасці святам, 2008 года споўнілася 90 гадоў з дня нараджэння Машэрава. Пётр Міронавіч Машэраў - асоба, якая перавярнула гісторыю нашай краіны; чалавек, які адным з першых уступіў у шэрагі Чырвонай Арміі, каб абараняць сваю зямлю; палітык, які вывёў нашу краіну на міжнародную арэну - Беларусь атрымала асобнае сяброўства ў ААН.

Нарадзіўся Машэраў ў простае беднае сялянскае сям'і. Пётр Машэраў заўсёды адрозніваўся энтузіязмам, знаходлівасцю, уменнем спадабаецца людзям, асабліва дзяўчатам, так як валодаў прывабнай знешнасцю, прывабнай усмешкай, падцягнутым целаскладам.

У 1934 годзе Пётр Міронавіч, паступіў на педрабфак Віцебскага педінстытута. З 1935 года быў студэнтам фізіка-матэматычнага факультэта Віцебскага педагагічнага інстытута ім. С.М. Кірава. Бяда падкралася да сям'і Машэравых ў 1937 годзе, калі яго бацьку – Машэрава Мірона Васільевіча прысудзілі на 10 гадоў ППЛ за антысавецкую агітацыю. Ужо толькі пасля смерці бацькі, Вярхоўны Суд БССР рэабілітуе яго імя «за адсутнасцю складу злачынства».

У гады Вялікай Айчыннай Вайны з першых дзён быў добраахвотнікам у шэрагах Чырвонай Арміі. Дні, якія ён правёў у палоне і ўцёкі з палону Машэраў пазней сам апіша ў сваёй біяграфіі. Акрамя гэтага, пад мянушкай Дубняку, быў адным з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху на Беларусі. У 1944 годзе быў удастоены звання Героя Савецкага Саюза. Падчас вайны страціў самага роднага чалавека – маму, якую расстралялі немцы. Усё жыццё Машэраў папракаў сябе ў тым, што не ўратаваў маму ад смерці.

У ліпені 1954 года быў абраны другім сакратаром Мінскага абкама партыі, а ў жніўні 1955 года першым сакратаром Брэсцкага абкама Кампартыі Беларусі. З 1959 г. сакратар, а з сакавіка 1965 года першы сакратар ЦК Кампартыі Беларусі. У 1978 году яму было прысвоена званне Героя Сацыялістычнай працы.

Неабходна таксама звярнуць увагу на ўзаемаадносіны Машэрава з Брэжневым. Адносіны паміж лідэрамі былі не самымі лёгкімі, і ў чым прычына гэтага, сказаць цяжка, на наш погляд, Пётр Машэраў быў чалавекам ганарлівым, і, напэўна, пры зносінах з ім крамлёўскія лідэры не адчувалі таго трапяткога стаўлення і салодкага чынашанаванне, што прасвечвала ўсю палітычную вертыкаль.

Што гэты чалавек зрабіў для нашай краіны? Па-першае, Беларусь была прызнаная на міжнароднай арэне – атрымала асобнае сяброўства ў ААН. Па-другое, Мінск пры ім атрымаў метрапалітэн. Па-трэцяе, пад кіраўніцтвам Машэрава выраблялася меліярацыя Палескіх зямель. Беларусь нагадвала адзіную будаўнічую пляцоўку. Невыпадкова за тых 15 гадоў, калі Пётр Машэраў быў лідэрам Савецкай Беларусі, нацыянальны даход у рэспубліцы вырас у тры разы, чатыры разы павялічылася валавая вытворчасць прамысловай прадукцыі, навукова-тэхнічны патэнцыял падняўся да сусветнага ўзроўню, а па вытворчасці сельскагаспадарчай прадукцыі ў разліку на душу насельніцтва рэспубліка выйшла на ўзровень ЗША. «Машэраўскай Беларусі» была самай ліберальнай, эканамічна развітай і шчаслівага сярод усіх рэспублік СССР.

Такім чынам, Пётр Міронавіч Машэраў – адзін з ключавых арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага і падпольнага руху ў Беларусі, Герой Савецкага Саюза, Герой Сацыялістычнай Працы, з 1965 года – першы сакратар ЦК Кампартыі Беларусі, кандыдат у члены Палітбюро ЦК КПСС з 1966 года. Ён запомніўся як любімы настаўнік матэматыкі і фізікі, арганізатар драматычнага гуртка, арганізатар лыжных паходаў, мужны і смелы салдат, бясстрашны партызан, патрабавальны інспектар, справядлівы палітык.